

Міністерство освіти і науки України
Київський фаховий коледж електронних приладів

Затверджено

Заказом № 107/к від 30.08.2021р.

С. директора

А.Похресник

ПОЛОЖЕННЯ

про підготовку навчальної та навчально-методичної літератури Київському фаховому коледжі електронних приладів

**Розглянуто та схвалено
на засіданні педагогічної ради
Протокол №1
від 30.08.2021 р.**

**Київ
2021**

1. Загальні положення

1.1. Дане Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту» та положень коледжу, що стосуються організації освітнього процесу.

1.2. Підготовка навчальної та навчально-методичної літератури (далі – посібників) здійснюється відповідно до індивідуальних планів роботи викладачів, планів роботи циклових комісій Комплексного плану навчально-виробничої, методичної та виховної роботи коледжу.

1.3. Голова циклової комісії організовує внутрішнє рецензування посібника та його розгляд і обговорення на засіданні циклової комісії. За результатами обговорення посібники, що отримують схвальний відгук комісії, можуть використовуватися при вивченні відповідної навчальної дисципліни. За бажанням укладача, посібники, що отримали схвальний відгук циклової комісії, можуть бути направлені на зовнішню рецензію.

1.4. Посібники, що отримують позитивні внутрішню та зовнішню рецензії за рішенням методичної ради коледжу можуть бути рекомендовані до видавництва.

2. Види навчальної та навчально-методичної літератури

2.1. Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники

Підручники та навчальні посібники – основні книги для навчальної діяльності студентів.

Підручник – навчальне видання, що містить систематизований виклад навчальної дисципліни і відповідає програмі дисципліни.

Навчальний посібник - навчальне видання, в якому подається навчальний матеріал, що допомагає краще опанувати певну дисципліну чи окремих розділ курсу. Основне призначення навчального посібника – допомогти студентові ефективно організувати свою самостійну роботу з певного предмету та здійснити самоконтроль здобутих знань.

Навчально-методичний (методичний) посібник – навчальне видання з методики викладання (вивчення) навчальної дисципліни (її розділів, частин) або з методики виховання.

Різновидності навчально-методичних (методичних) посібників: конспекти лекцій; методичні вказівки до написання курсових і дипломних робіт, до самостійної роботи учнів та студентів, до виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань, до виконання контрольних робіт; посібники для домашнього читання з іноземної мови; сценарії тощо.

Різновидом практикумів є збірники задач і вправ; тестові завдання; збірники текстів диктантів і переказів; методичні рекомендації до проведення лабораторних, практичних робіт, практик; збірники дидактичних матеріалів; робочі зошити.

2.2. Допоміжна навчальна література

Словники – довідкове видання упорядкованого переліку мовних одиниць (слів, словосполучень, фраз, термінів, імен, знаків), доповнених відповідними довідковими даними.

Енциклопедія – довідкове видання зведення основних відомостей з однієї чи всіх галузей знання та практичної діяльності, розташованих в систематичному порядку.

Альбом – книжкове або комплектне аркушеве образотворче видання.

Атлас – альбом зображень різних об'єктів (карти, креслення, малюнки тощо), що пропонуються з метою навчання або практичного використання.

Електронні засоби навчального призначення – засоби навчання, що зберігаються на цифрових або аналогових носіях даних і відтворюються на електронному обладнанні (комп'ютерні програми загально-дидактичного спрямування, електронні таблиці, електронні бібліотеки, слайдтеки, тестові завдання, віртуальні лабораторії, операційні системи, прикладні програми, автоматизовані системи управління, бази даних тощо).

Укладання посібників для студентів та викладачів коледжу здійснюється відповідно до діючих навчальних програм.

Викладачами коледжу можуть розроблятися і використовуватися у навчальному процесі:

- електронні підручники та навчальні посібники з дисциплін (предметів);
- посібники, в яких розроблено методику запровадження інноваційних моделей навчально-виховної роботи серед учнів та студентів;
- навчально-методичні посібники для роботи з обдарованою молоддю тощо.

2.3. Посібники для виховної роботи серед студентів

Основні види посібників для виховної роботи серед учнів та студентів:

- тексти лекцій;
- сценарії виховних заходів (тематичних вечорів, до національних свят, вертепів, виховних годин тощо);
- нариси з історії коледжу, творчі портрети відомих випускників, знаменитих земляків.

3. Мова та обсяг літератури

До розгляду циклових комісій подаються посібники і допоміжна навчальна література, написані державною мовою. Посібники і допоміжна навчальна література з іноземних мов можуть бути написані відповідними мовами, а їх титульна, перша, друга, остання сторінки і зміст виконуються державною мовою. Допускається написання титульної, першої сторінки та змісту одночасно двома мовами (державною та однією із іноземних мов).

Обсяг навчальних підручників, посібників, навчально-методичних посібників та допоміжної навчальної літератури планується, виходячи із кількості годин за навчальним планом, що відводиться на вивчення дисципліни і реальним бюджетом часу студента для самостійного вивчення матеріалу.

При наявності підручників з дисципліни навчальні посібники слід випускати для доповнення або заміни на основі нових методичних підходів будь-якої частини підручника, не допускаючи його дублювання.

4. Орієнтовна структура основних видів посібників

4.1. Підручник, навчальний посібник

Зміст (перелік розділів, параграфів)

Вступ (або передмова)

Основний текст

Питання, тести для самоконтролю
Обов'язкові та додаткові задачі, приклади

Довідково-інформаційні дані (таблиці, схеми, карти тощо)

Предметний та іменний покажчик

(Зразок оформлення – Додаток А)

4.2. Конспект лекцій

Зміст

Вступ

У розрізі окремих тем:

- тема лекції;
- питання плану;
- виклад навчального матеріалу;
- завдання, вправи;
- контрольні запитання;

Список використаної літератури

Довідково-інформаційні дані (таблиці, схеми, карти тощо)

(Зразок оформлення – Додаток Б)

4.3. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт

Зміст Вступ

Перелік лабораторних робіт

Інструкції до проведення лабораторних робіт:

- номер роботи;
- тема роботи;
- мета;
- обладнання і матеріали;
- тривалість роботи;
- методичні рекомендації до виконання роботи;
- хід роботи;
- контрольні запитання;
- домашнє завдання

Список літератури

Критерії оцінювання лабораторних робіт

Довідково-інформаційні дані для проведення лабораторних робіт

(Зразок оформлення – Додаток В)

4.4.Методичні рекомендації до виконання практичних робіт

Зміст

Вступ

Інструкції до проведення практичних робіт:

- номер роботи;
- тема роботи;
- мета;
- обладнання і матеріали;
- тривалість роботи;
- методичні рекомендації до виконання роботи (містять теоретичні відомості, приклади розв'язання типових завдань (вправ));
- хід роботи (виконання індивідуальних завдань (вправ));
- контрольні запитання;
- домашнє завдання

Список літератури

Критерії оцінювання практичних робіт

Довідково-інформаційні дані для проведення практичних робіт

4.5. Методичні рекомендації до проведення семінарських занять

Зміст

Вступ

Теми семінарських занять

Методичні рекомендації до кожного семінарського заняття (план, література, короткий концептуальний виклад, методичні поради)

4.6. Методичні рекомендації до проведення навчальної практики

Зміст

Вступ

Вимоги до оформлення звіту з навчальної практики. Інструкції до проведення практики у розрізі тем:

- тема;
- мета;
- обладнання і матеріали;
- тривалість;
- методичні рекомендації до виконання роботи;
- хід роботи;
- контрольні запитання;
- домашнє завдання

Список літератури

Критерії оцінювання практики

Довідково-інформаційні дані для проведення практики

4.7. Методичні рекомендації до написання курсових проектів (робіт)

Зміст

Вступ (мета, завдання курсового проекту (роботи), тематика; тощо)

Індивідуальні завдання

Вимоги до оформлення роботи та її ілюстративно-графічної частини.

Методичні рекомендації до виконання проекту (роботи): структура проекту (роботи), пояснення до виконання окремих складових роботи тощо)

Список літератури

Критерії оцінювання курсового проекту (роботи)

4.8. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи

Зміст

Вступ (загальні положення, витяг з робочої програми)У

розрізі окремих тем:

- зміст роботи;
- виклад навчального матеріалу, винесеного на самостійне вивчення;
- література для опрацювання (номери джерел, номери сторінок);
- вправи для самостійного виконання;
- питання для самоконтролю (тестові завдання)

Список літератури

(Зразок оформлення – Додаток Г).

5. Вимоги до структури частин посібників

5.1. Зміст

Зміст - це перелік приведених у посібнику заголовків рубрик. Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті. Скорочувати заголовки в змісті або давати їх в іншій редакції порівняно із заголовками в тексті не дозволяється.

До змісту, як правило, необхідно включати всі заголовки посібника.

Позначення ступенів прийнятої рубрикації („частина", „розділ", „параграф" та їхні порядкові номери) пишуться в один рядок з відповідними заголовками і відділяються від них крапкою.

Всі заголовки в змісті починаються з великої літери без крапки в кінці. Останнє слово кожного заголовка з'єднуються крапками з відповідним номером сторінки в правому стовпчику змісту.

5.2. Вступ (передмова)

Вступ (передмова) у посібнику повинен відповідати таким основним вимогам: характеризувати роль та значення дисципліни (виду занять) в підготовці фахівця, показувати роль даного курсу (його частин, виду діяльності) для досягнення навчальних цілей, містити формулювання основних завдань, що стоять перед студентом при вивченні навчальної дисципліни, зазначати відповідність змісту посібника чинній програмі, знайомити читача зі структурою та методикою використання посібника.

5.3. Питання, тести, задачі, завдання.

Питання та завдання (для самоперевірки та контролю засвоєння знань) у посібнику дозволяють забезпечити більш ефективне опрацювання студентом навчального матеріалу в процесі самостійної роботи. Такі контрольні питання та завдання, що розміщуються наприкінці кожної структурної частини посібника (глави чи параграфу), мають сприяти формуванню в учнів та студентів необхідних знань та практичних прийомів і навичок.

Необхідно пам'ятати, що методично правильно поставлені запитання та завдання є необхідною передумовою засвоєння знань та набуття навичок у ході самостійної роботи з посібником.

6. Оформлення навчальної та навчально-методичної літератури

Авторський текстовий оригінал (1 прим.) роботи повинен бути підготовлений у текстовому редакторі Word (шрифт Times New Roman, розмір – 14 пт, через один інтервал) на аркушах формату А4 з полями: (ліве – 20 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, праве – 10 мм).

Номери сторінок проставляють арабськими цифрами посередині сторінки, знизу або зверху без крапки в кінці (нумерація авторського тексту починається з третьої сторінки, перша, друга і остання сторінки не нумеруються).

Розділи, підрозділи, пункти, підпункти слід нумерувати арабськими цифрами.

Заголовки таблиці починаються з великої літери, а підзаголовки - з малої, якщо вони становлять одне речення із заголовком. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапок не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф зазначають в однині.

Переліки, за потреби, можуть бути наведені всередині пунктів або підпунктів. Перед переліком ставлять двокрапку. Перед кожною позицією переліку слід ставити малу літеру українського алфавіту з дужкою або, не нумеруючи - дефіс. Для подальшої деталізації переліку слід використовувати арабські цифри з дужкою (другий рівень деталізації).

Список використаної літератури (або «Бібліографічний список») розміщують у кінці текстового матеріалу (перед додатками). Він повинен містити перелік джерел, що використаний при виконанні роботи. Список вносять до змісту.

Нумерація списку використаної літератури наскрізна.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами українського алфавіту, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: «Додаток А», «Додаток Б» і т.д.

Укладаючи список літератури, посилаючись на інші видання, автор (автори) повинен (повинні) керуватися чинними стандартами бібліографічного опису, розробленими Книжковою палатою України (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006).

Основними елементами опису літератури є:

а) для книг

прізвище та ініціали автора, назва твору, місце випуску, назва видавництва, рік випуску, кількість сторінок.

Приклади:

– книжка одного автора

Кузнєцова В.І. Методика викладання біології: навч. посіб. / В.І. Кузнєцова. -К.: Вища школа, 1992.-186 с.

– книжка двох (трьох) авторів

Одрехівський М.В. Інформаційні системи в менеджменті: методичні рекомендації до практичних занять / М.В.Одрехівський, Ю.С. Хомош.- Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2011.-166 с.

– книжка чотирьох авторів

Блашків В.С. Механіка. Молекулярна фізика та основи термодинаміки: тексти лекцій / [В.С.Блашків, О.О. Даньків, О.В.Кузик, Д.Д. Шуптар]. - Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2011.-377 с.

– книжка п'яти і більше авторів

Формування здорового способу життя молоді: навч.-метод.посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т.В.Бондар, О.Г. Карпенко,

Д.М. Дикова та ін.]; Укр. ін-т соц. дослідж. - К.: укр. Ін-тсоц.дослідж., 2005.-115 с: іл., табл.-(серія «Формування здорового життя молоді»: у 14 кн., кн.13).

б) для журнальних статей

прізвище та ініціали автора (авторів), основний заголовок статті, назва журналу, рік, номер (том, випуск), сторінки, на яких поміщена стаття.

Приклади:

Матвійків М.Д. Взаємозв'язок міцностей поверхневих покриттів на зсув тавідрив / М.Д.Матвійків, А.І.Сташко // вісник Національного університету «Львівська політехніка».-2008.-№68: Радіоелектроніка та телекомунікації.- с.203-206.

Кухар В.М. Формування пізнавальної активності школярів на уроках математики / В.М. Кухар, Г.С. Титова, А.Г. Гришко // Початкова школа.-1984.-№ 10.-с.36-44.

в) електронні ресурси Приклади:

Закон України «Про вищу освіту». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=3442>

Бюлетень ВАК України, №5, 2009. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sugarbeet.gov.ua/bibliogr/pdf>

Карімов І.К. Інформатика: основи алгоритмізації і програмування: конспект лекцій для студентів технічних та економічних спеціальностей.– Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2010. – 83 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dstu.dp.ua:8080/Portal/Data/7/18/7-18-kl.pdf>

Список літератури повинен бути пронумерований.

Продовження додатку А
Зразок оформлення першої сторінки навчального посібника

Міністерство освіти і науки України
Київський фаховий коледж електронних приладів

Циклова комісія загальноосвітніх дисциплін

Вища математика

Навчальний посібник

для студентів ОПС «фаховий молодший бакалавр»
спеціальності 133 Галузеве машинобудування
ОПП «Галузеве машинобудування»

Київ

2021

Продовження додатку Б
Зразок оформлення першої сторінки конспекту лекцій

Міністерство освіти і науки України
Київський фаховий коледж електронних приладів

Циклова комісія загальноосвітніх дисциплін

Вища математика

Конспект лекцій

для студентів ОПС «фаховий молодший бакалавр»
спеціальності 133 Галузеве машинобудування
ОПП «Галузеве машинобудування»

Київ
2021

Укладач: **Галицька Л.Б.**, викладач Київського фахового коледжу електронних приладів, спеціаліст вищої категорії, викладач

Рецензенти: **Савченко М.П.**, викладач Київського фахового коледжу, кандидат педагогічних наук, спеціаліст вищої категорії, старший викладач

Іванюта І.І., викладач Київського фахового коледжу, спеціаліст першої категорії

Викладено лекційний матеріал дисципліни циклу математичної та природничо-наукової підготовки «Вища математика». Матеріал ілюстровано малюнками, схемами, таблицями, що допоможуть студентові набути знання та навички, передбачені навчальною програмою дисципліни.

Для студентів спеціальності 133 Галузеве машинобудування (ОПП «Галузеве машинобудування») Київського фахового коледжу.

Розглянуто і схвалено цикловою комісією загальноосвітніх дисциплін Київського фахового коледжу (протокол №4 від 12.09.2021 р.)

Продовження додатку Б
Зразок оформлення останньої сторінки конспекту лекцій

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Конспект лекцій

для студентів ОПС «фаховий молодший бакалавр»
спеціальності 133 Галузеве машинобудування
ОПП «Галузеве машинобудування»

Укладач: Галицька Л.Б.

Додаток В
Зразок оформлення титульної сторінки методичних рекомендацій

Л.Б. Галицька

Вища математика

**Методичні рекомендації
до виконання практичних робіт**

Київ

2021